

12/2025

De Wijkkrant

Rivierenbuurt / Spuikwartier

*Hier enkele container adoptanten v.l.n.r.:
Henk, Jan, Frans, Jen, Ruth, Sham en Dick. Lees het
artikel 'Baat bij een schone straat' op pag. 14.*

Foto: Steven Scholten

Huisartsen met hart voor de buurt

Onze locaties:

- Boomsluiterskade 299
2511 VJ Den Haag
- Stationsweg 35
2515 BH Den Haag

Bereikbaar op werkdagen

08.00 - 17.00 uur

070-382 47 77

dedoc.nl

Via ons digitale patiëntenportaal kunt u 24 uur per dag herhaalmedicatie aanvragen en niet spoedeisende medische vragen stellen via een e-consult. (Ook via de app).

FYSIOTHERAPIE, MANUELE THERAPIE & TRAINING

BOOMSLUITERSKADE 299
2511 VJ Den Haag

WESTVLIETWEG 55
2491 ED Den Haag

070-3839884

0620 135 738

BLESSURE@XS4ALL.NL

WWW.BLESSUREDENHAAG.COM

Van de redactie

Voilà. Weer een nieuwe Wijkkrant Rivierenbuurt/Spuikwartier afgeleverd door vrijwilligers bij elke bewoner. De redactie kan dan weer voor even op haar lauweren rusten. Er waren weer leuke en interessante activiteiten en ontmoetingen. We kregen de afgelopen tijd ook fijne reacties. Veel dank daarvoor en blijf vooral feedback geven. We horen en leren er graag van.

Veranderingen zijn er ook. 'Ik vertrek', zei onze geliefde Moppereend die 25 columns voor ons schreef. In deze krant vindt u (voorlopig?) de laatste. Wij danken de Moppereend en al de andere mensen die weer bijdroegen aan uw mooie wijkblad. Er verandert nog iets. Nu dat het WIJKLOKAAL haar deuren aan het Spui 248A heeft geopend verhuisde ook de redactie daarnaartoe. We zijn blij met onze vergaderplek en opslag daar.

Wij wensen al onze lezers een mooie jaarwisseling en een liefdevol 2026 met aandacht voor elkaar.

Illustratie: Babette Wagenvoort

Onder meer in deze krant

Wijklokaal open voor de buurt

Lees hier wat er al te doen is.

6

Hou je hond gezond!

Doe mee en vul de enquête in.

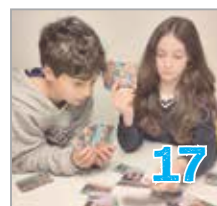
15

Daklozen in de wijk

Tekort aan woningen en opvang.

8

Ik Ken Je

Ontdek het nieuwe buurtspel.

17

De zwarte Madonna
'niet voor de eeuwigheid gebouwd ....'

12

50 jaar Srefidensi Dey!

Inspirerende powervrouwen.

19

Toen en nu

Zicht op de Nieuwe Haven met aan de linkerkant de ambachtsschool. Let vooral op de details rechts op de foto.
Foto: Haags Gemeentearchief 1963.

Een hedendaagse foto van dezelfde plek met wonen in de voormalige ambachtsschool en verdwenen pareltjes die een straat zo leuk maakte.
Foto: Steven Scholten

Heeft u een leuk idee voor een Toen-en-Nu?
Stuur dan een mail naar redactie@brs-denhaag.nl.

Karel Lelieveld

wijkbewoner met passie voor antiek

Wie al wat langer in de Rivierenbuurt woont, kent hem vast: Karel Lelieveld, inmiddels al twintig jaar een vertrouwde bewoner van de wijk. Zijn levensverhaal begint echter decennia eerder, in 1938, in de Haagse wijk Loosduinen, waar hij werd geboren als zoon van een tuinder.

Karel's moeder overleed bij zijn geboorte, waardoor hij zijn eerste jaren doorbracht in een weeshuis. Later volgden periodes in het beruchte Huize Groenesteijn en in een pleeggezin. Ondanks de zware omstandigheden ontwikkelde hij al jong een liefde die hem nooit meer zou verlaten: lezen en schrijven.

Urenlang speuren

Toen Karel volwassen werd, vond hij zijn plek in de Haagse Kunstkring, waar hij kennismakte met schrijvers, schilders en andere kunstenaars. Het was een omgeving die zijn blik verruimde en zijn liefde voor kunst verder vormgaf. Hoewel hij zelf geen kunstenaar wilde worden, wist hij al snel waar zijn hart lag: het verzamelen en handelen van antiek, boeken, manuscripten en muziekpartituren.

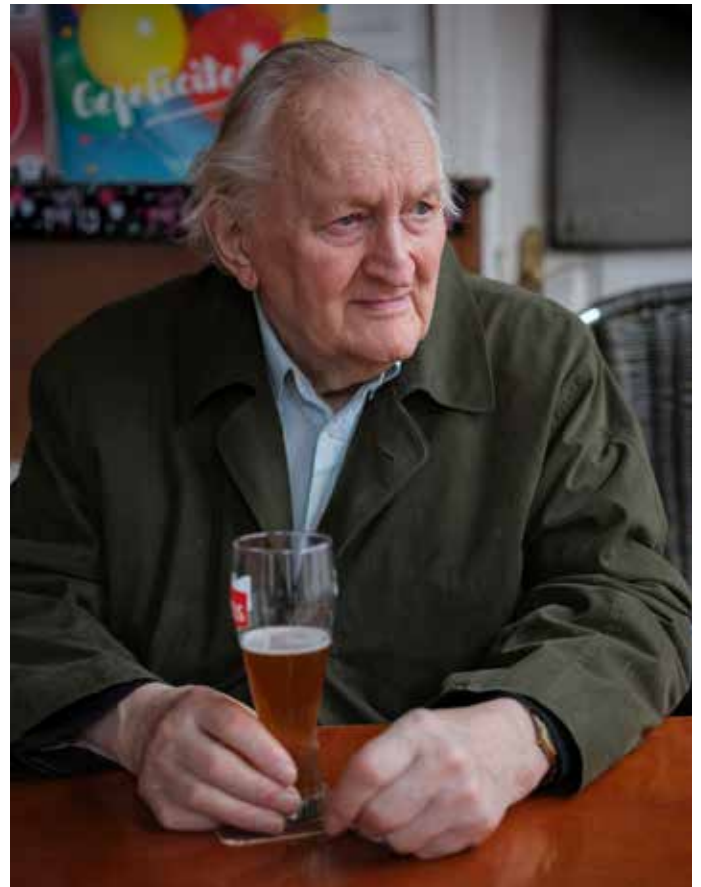
Veel van zijn vondsten deed hij op de markten aan de Beestenmarkt en de Herman Costerstraat, waar hij urenlang kon speuren naar bijzondere uitgaven. Hij reisde bovendien regelmatig mee met handelaren naar Brussel, een stad waar de antiekhandel levendig en verrassend was. Deze ervaringen leidden uiteindelijk tot de opening van zijn eigen antiekwinkel aan het Groenewegje. Daar organiseerde hij ook tentoonstellingen, vanuit de overtuiging dat kunst gezien en gedeeld moet worden.

Idealisme en plezier

Toen de prijzen van antieke boeken bleven stijgen, verlegde Karel zijn focus naar muziekpartituren. Op initiatief van conservatoriumdirecteur Jan van Vlijmen opende hij een winkel in het Conservatorium. Ook daar zette hij zijn traditie van tentoonstellingen voort. Een van de meest bijzondere was die met schilderijen van Arnold Schönberg, die zelfs werd bezocht door Koningin Beatrix.

Naast zijn werk in de kunsthandel was Karel ook maatschappelijk betrokken. Hij maakte deel uit van het Schilderswijk Comité, gedreven door een sterk idealisme en de wens om bij te dragen aan een leefbare buurt.

Karel heeft in zijn leven opmerkelijke vondsten gedaan. Zo had hij ooit een handgeschreven manuscript van Jean Sibelius in bezit. Hij kocht een partituur van componist Anton Reicha van de familie van Joseph Fouché, de

Biertje bij buurtcafé Mileya's Corner.

Karel op een van zijn wandelingen door de buurt.

minister van Politie onder Napoleon. En hij bemachtigde eens twee tekeningen van Gustav Klimt voor een schappelijke prijs, die later veel meer waard bleken.

Tegenwoordig staat alles op een wat lager pitje, maar wie Karel kent, weet: het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Af en toe verkoopt of koopt hij nog steeds een bijzonder kunstwerk – gewoon omdat het plezier nooit is verdwenen.

Tekst en foto's: Steven Scholten

Wijklokaal open voor de buurt

De inrichting van het wijklokaal is bedacht door ontwerpers en wijkbewoners Nina van Bart en Willem van Doorn. Onder leiding van hen heeft een groep vrijwilligers geholpen met schilderen, schoonmaken en inrichten van het pand.

Op zaterdag 6 september was het dan zover; het wijklokaal opende haar deuren met een feestje. Het was een druk bezochte en gezellige middag opgeluisterd met accordeonmuziek door Bosz de Kler. Buurtbewoners maakten cakes, soep en andere lekkernijen. Ook waren er vegan hapjes van Kookstudio The Kitchen. Er werden ideeën uitgewisseld voor activiteiten en workshops.

Het wijklokaal is een initiatief van Bewonersorganisatie Rivierenbuurt/Spuikwartier en mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Den Haag. Dank ook aan Haag Wonen en Staedion voor de financiële bijdragen. We hopen u in het nieuwe jaar in het WIJKLOKAAL te ontmoeten. Fijne feestdagen gewenst! De vrijwilligers van het WIJKLOKAAL.

Foto's: Oliver van der Spek

Programma Wijklokaal

Doorlopende activiteiten

Inloop voor informatie en een praatje

Woensdag 13.00 – 16.00

Vrijdag 10.00 – 13.00

Zaterdag 13.00 – 16.00 met spelletjes

en soep vanaf januari.

Iedereen is welkom.

Bollywood dansles door buurtbewoner Rehan

Vrijdag van 12.00 – 14.00

Rehan geeft iedere vrijdagmiddag workshops Bollywood dance.

Stoelyoga georganiseerd door Haags Ontmoeten

Maandag 11.00 – 12.00

Spreekuur voor mantelzorgers georganiseerd door Haags Ontmoeten

Dinsdag 11.30 – 13.00

Start 6 januari

Contactpersoon:

Siu Chen Yuen: 06 82 01 01 69

Spelactiviteiten voor vrouwen georganiseerd door de Diva's

Maandag 14.00 – 16.00

Donderdag 15.30 – 17.30

Wijkagent en gemeentelijke diensten houden inloopspreekuur

Elke eerste maandag van de maand 15.00 – 17.00 start 5 januari

Klimaatavond (franstalig)

2e maandag van de maandag

20.30 – 22.30

Energiespreekuur georganiseerd door de energiecoach

Woensdag van 13.00 – 16.00

Inloopochtend; jonge moeders over werken, opvoeden en gezelligheid georganiseerd door wijkbewoner Alaia Ferran.

Donderdag (vanaf 22 januari)

10.00 – 12.00

Hulp aan bewoners met digitale problemen en kapotte apparaten

Vrijdag 10.00 – 13.00 uur

Incidentele activiteiten

Tekenworkshops door voormalig stadstekenaar Babette Wagenvoort

Maandagavonden 12 januari, 19

januari en 26 januari 19.30 – 21.30

Inschrijven voor alle drie de avonden via wijklokaal@brs-den Haag.nl

Officiële start van het spel 'ik ken je'. Georganiseerd door wijkbewoner Joannes Martinez.

24 januari 15.00 – 16.00

'Hoe duur is de natuur' Filmavond georganiseerd door de wijktaugroep

30 januari 19.30 – 21.00

Gluren bij de Buren, landelijk amateurkunsten festival. Ook in het WIJKLOKAAL.

1 februari 12.00 – 17.00

Energieavond georganiseerd door de energiecoach

18 februari 19.30 – 21.30

Uitreiking dichtersprijz door kunstenaars tegen kindermishandeling.

28 februari 13.30 uur

Iftar, maaltijd na zonsondergang tijdens de Ramadan

4 maart 18.30 – 20.30

Tentoonstellingen

December

Wij Rivierenbuurt – foto's van mensen in onze wijk

Portretfoto's van drie fotografen uit de wijk, Steven Scholten, Joris Wijsmuller en Oliver van der Spek

Januari

Beeldende kunst door wijkbewoner Roberto Dresia (onder voorbehoud)

Februari

Werk van tekencursisten van Babette Wagenvoort

Verder

Het WIJKLOKAAL kan ook worden gebruikt door bewonersgroepen, VVE's, e.d.

In voorbereiding Nederlandse taallessen

Aansluiten als vrijwilliger?

Heb je ideeën voor een activiteit en/of wil je deel uitmaken van ons programmateam? Kom langs op de inlooptijden of mail naar wijklokaal@brs-den Haag.nl

Tekst: Hetty Gijzen

Nieuw in Rivierenbuurt!

Inloopspreekuur voor bewoners Vanaf 5 januari is er elke eerste maandag van de maand van 15.00 – 17.00 een inloopspreekuur in het WIJKLOKAAL.

Wijkagent, gemeente, opbouwwerk, Haag Wonen en de bewonersorganisatie zijn dan aanwezig om vragen van bewoners te beantwoorden. Zo kun je op één plek terecht met vragen over veiligheid, wonen, welzijn en leefbaarheid.

Loop gerust binnen. Je bent van harte welkom!

Daklozen in de wijk

Wie zijn ze, waarom slapen ze buiten en wat kun je doen als er 's avonds een dakloze in jouw portiek slaapt? Moet je iemand die bedelt eten of geld geven? En waarom slapen sommige mensen op straat terwijl er nachtopvang bestaat?

Ook bij het stadhuis zie je steeds vaker dak- en thuislozen.

Sterke toename

In Den Haag is het aantal dak- en thuislozen de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dat geldt ook voor de Rivierenbuurt en het Spuikwartier. Volgens een recente schatting zijn er ruim 7000 dakloze mensen in Den Haag,

De Haagse Soepbus op de Koekamp waar vrijwilligers dagelijks zorgen voor koffie, brood, soep en warmte voor dak- en thuislozen.

van wie er ongeveer 2000 op straat leven. De rest slaapt elders, bijvoorbeeld bij familie, vrienden, in auto's, hotels of bij maatschappelijke opvang.

Er zijn geen cijfers per wijk, maar volgens wijkagent Bas Bommezijn zijn het er hier in de buurt waarschijnlijk veel. De wijk is aantrekkelijk omdat het centraal ligt tussen de treinstations en er veel mensen op straat lopen, wat bedelen makkelijker maakt. Ook zijn er behoorlijk wat plekken om droog of verscholen te liggen zoals portieken, viaducten en bosjes. Er zijn hier allerlei hulporganisaties actief zoals de Soepbus, het Straat Consulaat en het Leger des Heils.

Wijkagent Bommezijn krijgt elke dag meldingen van overlast. "Sommige mensen slapen in een verwarmde portiek en dat geeft bewoners een gevoel van overlast." Hij of zijn collega's komen af op de melding, sturen de dakloze weg en soms geven ze een boete. In theorie is buiten slapen en bedelen verboden, maar de politie grijpt alleen in als er echt sprake is van overlast.

Kwetsbare groep

Een deel van de dak- en thuislozen leeft al jarenlang op straat. Maar de groep wordt vooral groter door EU-arbeidsmigranten, veelal jonge mannen uit Polen, Bulgarije en Roemenië. Zij komen naar Nederland voor werk, vaak zonder dat ze goed Engels of Nederlands spreken. Als ze hun baan verliezen, raken ze ook hun onderdak kwijt. Sommigen zijn verslaafd aan drank of drugs en hebben psychische problemen. Hulporganisaties noemen hen een kwetsbare groep. Volgens wijkagent Ron de Kooter van het Spuikwartier “staan ze in de overlevingsstand.”

Stichting Barka helpt juist deze groep mensen. Volgens medewerker Larisa Melinceanu moet je sterk zijn, ook mentaal, om hier te kunnen werken. “Soms raken mensen hun baan kwijt door een klein misverstand en dan gaat het mis. Terug naar huis, willen ze vaak niet. Ze schamen zich dat hun plan is mislukt.”

Met alles wat je bezit van plek naar plek verhuizen.

Overlast en hulp

De gemeente en hulporganisaties begrijpen dat dakloze mensen voor een gevoel van onveiligheid zorgen. “Ze drinken op straat, doen hun behoefte in het openbaar en laten afval achter”, zegt Bommezijn. De Kooter ziet dat ook, maar benadrukt dat de meesten niet gevaarlijk zijn. Bewoners kunnen hen soms zelf vragen weg te gaan, als de situatie veilig voelt. “Vaak luisteren ze gewoon, want ze willen geen problemen.”

De gemeente werkt samen met hulporganisaties aan de aanpak van het probleem. Er zijn Haagse Hosts die contact leggen met daklozen. De politie is dag en nacht bereikbaar voor meldingen. Daklozen kunnen terecht bij het Straat Consulaat, het Leger des Heils en bij Barka zijn er sinds meer dan een jaar slaapplekken beschikbaar.

Tekort aan woningen en opvang

Toch blijft het vinden van onderdak lastig in deze krappe woningmarkt. Volgens Peter Bos van het Straat

Als ze hun baan verliezen, raken ze ook hun onderdak kwijt

Consulaat zijn er veel te weinig betaalbare woonplekken. “De sociale woningbouw heeft 15 jaar stilgelegen terwijl de vraag enorm is.” De nachtopvang van zo’n 500 plekken biedt onvoldoende uitkomst. De opvang zit overvol, en voor veel arbeidsmigranten is toegang tot deze opvang moeilijk. Je hebt een Nederlands paspoort nodig of je moet kunnen bewijzen dat je minstens een half jaar in Nederland hebt gewerkt. En dat kunnen ontslagen arbeidsmigranten niet altijd tonen. Daarnaast zijn de regels streng: geen alcohol en geen drugs. Volgens Bommezijn kiezen sommigen liever voor een plek op straat. “Het zijn vaak autonome personen die niet aan die strenge regels willen voldoen.”

Wat te doen

Wat kun je als bewoner het beste doen? Wijkagent Bommezijn raadt af om geld te geven, omdat het toch vaak wordt uitgegeven aan drank of drugs. Eten geven helpt volgens hem ook niet echt, er zijn hulporganisaties die ze hierin voorzien. Hulporganisaties zijn minder streng. “Een broodje of een kopje koffie kan best,” zeggen het Straat Consulaat en Barka. “Een beetje vriendelijkheid, een warme glimlach kan veel betekenen.” De gemeente zegt ook: “Wij vinden het belangrijk om dakloze mensen als mensen te zien en niet alleen te benaderen als potentiële overlastgevers.” De weg wijzen naar hulporganisaties hoeft niet, dat weten ze wel. Het belangrijkste is de politie bellen bij overlast. “Melden, melden, melden”, zegt Bommezijn. Zo krijgt de gemeente beter zicht op de situatie. Wijkagent De Kooter benadrukt dat bewoners altijd vragen kunnen stellen. “We zien elke melding en we bellen echt terug.”

Tekst: Bernice Willemsen | Foto's: Joris Wijsmuller

Waar kun je terecht?

Bij overlast:
Bel de politie op 0900-8844,
of de gemeente: 14070.
Bij noodgevallen: Bel 112

Bij vragen:
Mail een wijkagent
bas.bommezijn@politie.nl (rivierenbuurt) of
ron.de.kooter@politie.nl (spuikwartier)

Vertrekvogel

Er was al de Wijkkrant. Toen kwam de wijktuin. En nu is er ook nog het wijklokaal. Ik trek het niet meer.

Vijf jaar geleden begon ik met deze column. Lekker mopperen op alles wat mis gaat in de wijk, dacht ik. De megalomane plannen van de gemeente bespotten. Lachen

om de mislukte verhuizing van de prostitutie. Boos worden over het dumpen van afval, asociaal gedrag van automobilisten, het eindeloos openbreken van straten en ga zo maar door. Stof genoeg voor jaren. Maar de jaren verdwenen de één na de ander als verwaarloosde fietsen in een gracht en ondertussen begonnen er, bijna ongemerkt, allerlei initiatieven in Rivierenbuurt en Spuikwartier te ontstaan. Actieve bewoners die de poten uit de mouwen steken om hun buurt leuker te

maken. Een groeiende golf van optimisme en positiviteit. Afschuwelijk! Ze doen het om mij te pesten, vast en zeker. Want waar moet ik nu nog over mopperen?

Moppereenden zijn trekvogels: wanneer het slechte mopperseizoen begint vliegen ze weg. Op zoek naar gebieden waar nog voldoende voedsel te vinden is voor hun negatieve wereldbeeld. Het is tijd. Ik trek aan mijn stutten en sla mijn vleugels uit. Tabé Turfmarkt, Uilebomen en Weteringkade. Vaarwel lezers die zich aan mij ergerden en vaarwel lezers die om mij konden lachen. Hoog in de lucht draai ik nog één rondje boven onze wijk. En weg ben ik.

Maar pas op hè, als jullie er weer opnieuw een zootje van maken kom ik misschien wel terug.

Moppereend

“Brievenbus-inbreker” aangehouden, politie vindt veel gestolen spullen terug

De politie heeft een inbreker opgepakt die deze zomer meerdere keren heeft ingebroken in flats en appartementen met een centrale hal. De verdachte zit vast. In zijn woning vond de politie veel spullen terug die gestolen waren.

Bewaar geen sleutels in je brievenbus!

De man kwam binnen met huissleutels die hij uit brievenbussen haalde. Sommige bewoners bewaren daar een reservesleutel. De inbreker wist die eruit te vissen en zo de woningen binnen te gaan.

Wijkagent Bas Bommezijn is blij dat de verdachte is aangehouden. Hij vraagt bewoners met nadruk om geen sleutels in hun brievenbus te bewaren.

Een deel van de gestolen spullen is al terug bij de eigenaren. Van andere spullen weet de politie nog niet van wie ze zijn.

Bent u bestolen? Bel dan 0900-8844 en vraag naar de districtsrecherche van het centrum.

Tekst: Bernice Willemsen | Foto: Steven Scholten

Start Kinderactiviteiten Rivierenbuurt

Donderdag 30 oktober jl. was het zover: een kick-off feestje voor kinderen en ouders om te vieren dat ideeën van de kinderen, die zijn bedacht tijdens participatieworkshops in O3, dit schooljaar kunnen worden uitgevoerd.

Start van kinderactiviteiten in de buurt. Iedereen kan meedoen, dus geef je op bij O3.

De activiteiten beginnen na de kerstvakantie en worden georganiseerd door DAK, Wijkz, Cultuurschakel, O3 en het Haags Theaterhuis. De meeste activiteiten zijn voor kinderen van 8 tot 12 jaar. Een van de lessenreeksen, de Creatieve Grabbelton, is van 5-11 jaar.

Iedereen kan meedoen

Alle kinderen uit de wijk kunnen meedoen. Je hoeft dus niet op de brede Buurtschool O3 te zitten. Iedereen die benieuwd is welke activiteiten er komen, is van harte welkom om langs te komen bij O3 en kan zich inschrijven. De kinderen van de participatieworkshops waren enorm creatief en hebben een lijst met zelfbedachte activiteiten gemaakt. Hiervan zijn er nu 4 uitgekozen. Elke activiteit bestaat uit vijf of zes lessen die je allemaal kunt volgen

wanneer je je aanmeldt. Als je wil, kan je je voor meerdere activiteiten aanmelden.

Gratis

De activiteiten zijn gratis. Dat is mogelijk omdat er een bijdrage is gekomen van de gemeente Den Haag. Stadsdeeldirecteur Hassan el Houari kwam de cheque van 10.000 euro persoonlijk overhandigen. Hij zei: "Normaal geven we niet zo makkelijk geld weg. Maar dit vonden we zo'n goed idee waar zo veel kinderen aan mee kunnen doen, dat we daar graag geld beschikbaar voor hebben gesteld."

Tekst: José Mendels | Foto's: Steven Scholten

De Zwarte Madonna

Adres: Turfmarkt en Schedeldoekshaven
Functie: woningen, winkelruimtes, openbare daktuin en parkeergarage

Architect: Carel Weeber (1937-2025)
Oplevering: 1985
Sloop: 2007

De zijde aan de Schedeldoekshaven nadat de eerste bewoners onder druk van de sloopplannen waren vertrokken. (foto Joris Wijsmuller)

De Zwarte Madonna was een wooncomplex dat al voor haar bestaan de gemoederen bezighield. Het gebouw stond in het Spuikwartier, vanaf de jaren zestig een speeltuin voor wethouders, projectontwikkelaars, architecten en stedenbouwkundigen. In 1981 werd architect Carel Weeber aangesteld als stedenbouwkundig supervisor voor het Spuikwartier, en hij kreeg ook de opdracht om

een woongebouw te ontwerpen. Tot woede van de Bond voor Nederlandse Architecten; men vond dat de functies stedenbouwkundige én architect niet te verenigen waren. Bovendien was er veel kritiek op de woningbouw van Weeber, die men vaak lelijk vond. Maar Weeber trok zich daar niets van aan en zette zich juist sterk af tegen de kleinschalige woningbouw met al het 'schuin en bruin' van de jaren '70 wat hij typeerde als 'Nieuwe truttigheid'.

De Zwarte Madonna gezien van bovenaf met boven de Schedeldoekshaven en onder de Turfmarkt. (foto gemeente Den Haag/DSO)

In 1982 begon Carel Weeber in opdracht van de katholieke woningstichting VZOS met het ontwerp van een complex voor 168 premiehuurwoningen en 168 woningwetwoningen. Hij wilde een statement maken: 'Sociale woningbouw in zijn fundamentele bedoeling.' De plattegronden waren functioneel en gevarieerd met twee-, drie- en vierkamerwoningen. Het was een gesloten bouwblok van zes tot acht bouwlagen met 336 woningen rondom een openbare binnentuin en daaronder 240 parkeerplaatsen. Er waren drie hoofdingangen: een aan de Schedeldoekshaven en twee aan de Turfmarkt. In de plint aan de Turfmarkt zat 900 m² aan winkelruimtes.

*De Zwarte Madonna gezien vanaf de hoek bij de Zwartebrug.
(foto Kris Roderburg, collectie RCE)*

Het gebouw was sober vormgegeven met aan de buitenzijde prefab betonelementen met kleine ramen en zwarte tegeltjes. Weeber zei hierover: 'Het werd in witte tegels ontworpen, maar op weg naar de welstandscommissie veranderde ik de kleur. Architect Hoogstad was bezig met een wit ministerie voor VROM, daar stonden al de witte Koninklijke Bibliotheek en het witte Rijksarchief. Het stadhuis was er nog niet, maar je kon het wit al ruiken.' De kleur werd dus zwart. De witte binnenkant van het gebouw vormde een groot contrast met de zwarte buitenkant en de drukke stad: ruwe bolster, blanke pit. De door buurtbewoners bedachte naam Zwarte Madonna verwijst naar de zwarte gevel én naar de populaire zangeres Madonna wiens ster in die jaren begon te rijzen.

De gemeenteraad ging in 1983 met gemengde gevoelens akkoord met het plan voor de zwarte woonflat. Er waren felle protesten vanuit het buurtberaad ('een stram oersaai veel te hoog monstrum'), maar eind 1983 ging de eerste paal de grond in. In 1985 werden de woningen opgeleverd. De Zwarte Madonna bood als pionier in het Spuikwartier aan ruim 600 bewoners betaalbare woonruimte in het centrum. Tijdens de eerste veertien jaar van haar bestaan werd er in de directe omgeving veel gesloopt en nieuw gebouwd (VROM-gebouw, Terminal, de Resident). Hierdoor was er veel overlast en voortdurend leegstand in de winkelplint aan de Turfmarkt. In 1994 werd een bewonersenquête gehouden: over het complex zelf waren de bewoners redelijk tevreden, maar aan de bouwwerkzaamheden rondom de Zwarte Madonna irriteerden zij zich mateloos.

De ontwikkeling van het Spuikwartier vorderde, en langzaam maar zeker werd de Zwarte Madonna een

De ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken gezien vanaf de hoek bij de Zwartebrug. (foto Joris Wijsmuller)

vertrouwd onderdeel van het stedelijk weefsel. Tot in 1999 de eerste geruchten opdoken over sloopplannen. Een renovatieplan voor de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie verderop aan de Turfmarkt was mislukt, en het wooncomplex viel ten prooi als locatie voor de bouw van nieuwe Rijkskantoren. De gemeenteraad besloot in 2001 – nog geen zestien jaar na oplevering – om de Zwarte Madonna alweer te slopen. Een besluit dat veel weerstand opriep en leidde tot een politieke en juridische loopgravenoorlog. De voltallige Haagse oppositie kwam met een alternatief plan voor behoud waarin de Zwarte Madonna werd opgetopt en opgepimpt. Tevergeefs. Toen bleek dat de plannen voor de 146 meter hoge Rijkskantorens het historische stadsbeeld vanaf de Hofvijver zou verstoren, ontstond er opnieuw veel ophef. Maar alle commotie droeg slechts bij aan de groeiende landelijke naamsbekendheid van de Zwarte Madonna. Sloop bleek onafwendbaar.

Na een jarenlange juridische strijd met de huurders ging op 6 juni 2007 de sloophamer in het wooncomplex. De laatste twaalf huurders waren uitgekocht met elk een afkoopsom van 40.000 euro. Op de vrijgekomen plek zijn drie nieuwe torens verzezen: twee voor de ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken (de 'JUBI-torens'), en een woontoren ('de Kroon') met koopappartementen, sociale huurwoningen en winkels in de plint. Na sloop zijn enkele kozijnen van de Zwarte Madonna hergebruikt in een espressobar op de Faculteit Bouwkunde in Delft. De rest is geschiedenis.

Tekst: Joris Wijsmuller

Dit artikel is verschenen in het boek 'Niet voor de eeuwigheid gebouwd – Gesloopte iconen in Den Haag', een jubileumuitgave van Geschiedkundige Vereniging Die Haghe, verkrijgbaar bij de boekhandel.

Baat bij een schone straat

Hoe houden we met elkaar de straten schoon en wat mag in een restafval container (orac)? Wat doe ik met mijn grofvuil en tuinafval? Waar laat ik mijn nog goede overtollige spullen? Een ding staat vast: er mag niks maar dan ook helemaal niks naast de containers.

Oracs: er mag echt niks naast

Steeds vaker zien we dat er spullen naast de oracs worden geplaatst. Het is een ergernis voor velen en het is echt niet de bedoeling. Want wist u dat een boete voor dit bijplaatsen kan oplopen tot € 141? Ook de chauffeur van de HMS heeft er last van. Alles wat op de ijzeren plaat staat moet hij er eerst afhalen omdat de plaat mee omhoog gaat bij het legen. Extra werk dus.

Veel wijkbewoners ruimen regelmatig het vuil van straat op. In de Rivierenbuurt zijn er 33 mensen die zorgdragen voor het opruimen van de rommel rond de containers. Zij hebben zagezegd een of meerdere oracs geadopteerd. Met een sleutel kunnen zij het zijdeurtje openen en spullen die ernaast liggen opzij in de container te gooien. Ook melden ze de illegale bij plaatsingen en kapotte en vuile containers.

Hun drijfveer? Zij willen in een schone omgeving wonen en dragen daar op deze manier een steentje aan bij.

Help mee!

Ook u kunt een container adopteren en dat bij de gemeente kenbaar maken via deze link <https://www.denhaag.nl/nl/afval/ondergrondse-container-adopteren>

Bellen naar 14070 kan ook.

Omdat u helpt de omgeving van de container schoon te houden, krijgt u gratis: een sleutel van de zijdeur, een afvalknipper en handschoenen. Ook is er een mogelijkheid om samen zo nu en dan een ronde door de wijk te lopen en op te ruimen en te melden. Dat kan door u aan te sluiten bij het Buurt Preventie Team Rivierenbuurt. bpt-rivierenbuurt@live.nl

Tips voor afval scheiden

Papier en karton (kleingemaakt) kan in de speciale papierbakken gedaan worden. Er staan papiercontainers onder het Prins Bernardviaduct, op de hoek Maasstraat/

Een voorbeeld van hoe het niet moet. Sparnedwardsstraat

Willem Silviusstraat en in de Spaarnestraat. Hier zijn ook glascontainers te vinden.

Voor groot tuinafval en groot grofvuil moet een afspraak worden gemaakt met de gemeente. Hiervoor bel je 14070 of via de website www.denhaag.nl. Deze spullen moeten apart worden aangeboden. Niet naast de containers maar bij voorkeur langs de stoeprand. Het ophalen is gratis. Zelf wegbrengen naar een afvalbrengrstation kan natuurlijk ook. De dichtstbijzijnde is in de Plutostraat op de Binckhorst. Zie <https://www.denhaag.nl/nl/afval/grofvuil-of-tuinafval-laten-ophalen/>

Nog bruikbare spullen

Spullen die nog te mooi zijn om weg te doen zoals vazen, speelgoed, serviesgoed, sierlampen e.d. kunnen ingeleverd worden bij een kringloopwinkel. De dichtstbijzijnde is 070Watt op de Pletterijkade 15-28. Samen houden we de wijk schoon!

Tekst: Hetty Gijzen | Foto: Joris Wijsmuller

Tot de laatste Snik

Containeradoptant Henk van Straaten: “Ik ben in actie gekomen vanwege de ergernis die omhoog komt als ik die troep op straat zie liggen. Je kan wel op een podium gaan staan roepen: ‘Doe het niet, doe het niet!’, maar het gebeurt wel. Ik doe nu de container op het Weteringplein, en pak de Spaarnedwardsstraat en Zaanstraat er ook soms bij. We hebben in de buurt tweemaal per jaar een ‘Orac-bijeenkomst’

zodat je weet wie wat doet. Het geeft mij wel voldoening om te zien dat het plein nu aardig schoon blijft. De schoonmakers van de gemeente doen harstikke goed werk. Ik word in april volgend jaar 80 en als ik dit soort kleine dingetjes tot mijn laatste snik kan doen, waarom niet.”

Tekst: Joris Wijsmuller | Foto: Steven Scholten

Trouwe ‘Orac-adoptant’ Henk van Straaten bij de containers op het Weteringplein.

Denk mee over de hondenvelden in de Rivierenbuurt

Actieve bewoners en hondenuitvoerders uit de Rivierenbuurt denken samen met de bewonersorganisatie (BRS) en Wijkz na over mogelijkheden om de hondenvelden in de buurt te verbeteren. Jij kunt hier ook over meedenken. Heb jij een hond of woon je in de omgeving van een hondenveld? Vul dan de vragen in via de QR-code of sluit je aan bij de werkgroep. Het uitgangspunt van het plan is: Houd je hond gezond!

De werkgroep onderzoekt welke aanpassingen nodig zijn om de velden veiliger, prettiger en schoner te maken voor mens én hond. Schone velden voorkomen dat parasieten en bacteriën van de ene hond naar de andere worden overgedragen. Denk aan het verlagen van hoge bosjes, het plaatsen van extra verlichting en het bieden van informatie aan gebruikers.

Dag voor de hond

De verbeterpunten worden geïnventariseerd en aangeboden aan de gemeente Den Haag. Samen bekijken we mogelijkheden om de hondenveldjes schoner en gezelliger te maken. Ook organiseren we in het voorjaar een gezellige ‘Dag voor de Hond’ op het veld aan de Lekstraat. Met workshops, tips van professionals en activiteiten waarbij honden en hun baasjes centraal staan. Ook wordt er informatie gegeven over opvoeding, gedrag, hygiënemaatregelen én is er een leuk hondenspeelveld

waar de honden zich kunnen uitleven. Meer info over datum en aanmelden volgt.

Voor meer informatie over of aanmelden voor de werkgroep kun je contact opnemen: a.kuckulus@wijkz.nl of 06 2485 0457.

Samen zorgen we voor een fijne, veilige, schone en gezonde omgeving voor alle honden en bewoners in de Rivierenbuurt!

Tekst: Amber Kuckulus van Wijkz | Foto: Joris Wijsmuller

Buurtbewoners laten hun honden uit op het veldje aan de Lekstraat.

Via de QR-code kun je meedenken over de hondenvelden.

Gebiedsteam

Rivierenbuurt stelt zich voor

Samen zorgen voor een fijne buurt: het nieuwe gebiedsteam Rivierenbuurt van de gemeente is gestart en stelt zich graag aan de bewoners voor.

Wijkmanager Misja Andriol: gezicht van de gemeente in de wijk

“Een wijkmanager is het scharnierpunt tussen het stadhuis en bewoners. Ik ga graag met u in gesprek over de leefbaarheid in de wijk. Bewoners en ondernemers weten het beste wat er speelt in de wijk. Ook doen wij de oproep om zoveel mogelijk te melden via denhaag.nl/meldingen zodat we samen de openbare ruimte mooi, schoon en veilig houden. De opening van het wijklokaal biedt kansen om bewoners en ondernemers te ontmoeten en te horen wat er speelt in de wijk”.

Veiligheidsregisseur Dagmar Oord

“Als Veiligheidsregisseur zorg ik voor de veiligheid en rust in het stadsdeel Centrum van Den Haag. Ik werk samen met bewoners, ondernemers, politie en andere partners. Samen pakken we problemen aan, zoals overlast, spanningen in de wijk en criminele activiteiten. Ik ben de oren en ogen van de burgemeester. Dat betekent dat ik goed oplet wat er in de wijken gebeurt en snel kan handelen bij problemen in de wijk. Dan zorg ik voor goede samenwerking tussen het stadhuis en de inwoners. Ook werk ik aan projecten in de wijk, speel in op wat er nu belangrijk is en maak duidelijk voor bewoners wat het beleid van de gemeente is.”

Projectleider Wijkagenda Ronald van Moorten

“De wijkagenda biedt de mogelijkheid voor gesprek en samenwerking in de wijk. Samen werken we aan concrete doelen en acties. Als projectleider wijkagenda houd ik het overzicht bij het opstellen en uitvoeren, en houd ik de voortgang bij. In de Rivierenbuurt zijn de afgelopen periode mooie resultaten behaald met de wijkagenda. Bijvoorbeeld rondom vergroening, gezamenlijke schoonmaakacties en sport in de wijk. Het gesprek over de wijkagenda gaan we de komende jaren samen verder aan. Wat staat er te gebeuren, wat hebben we samen bereikt, en wat mist er nog?”

Pooja Marapin, WJP-er voor Stadsdeel Centrum

“Ik ben medewerker Welzijn, Jeugd en Participatie (WJP-er) in stadsdeel Centrum. Voor de Rivierenbuurt houd ik me bezig met sociale initiatieven die

Vlnr: Pooja Marapin (stadsdeelmedewerker Welzijn, Jeugd en Participatie), Dagmar Oord (Veiligheidsregisseur), Ronald van Moorten (Projectleider Wijkagenda), Misja Andriol (Wijkmanager).

“Een wijkmanager is het scharnierpunt tussen het stadhuis en bewoners”

bijdragen aan een fijne, betrokken en actieve wijk. Samen met welzijnsorganisaties in de buurt en collega's op het Stadhuis werk ik aan projecten die bewoners verbinden en versterken. Heeft u een goed idee voor de wijk? Wilt u iets organiseren of heeft u vragen over subsidies of welzijnswerk? Laat het me weten. Ik denk graag mee over hoe we bewoners beter kunnen betrekken en samen activiteiten kunnen opzetten. Er zijn volop kansen om de Rivierenbuurt nóg mooier en leuker te maken – ik ga daar graag met u over in gesprek!”

Tekst: gemeente Den Haag | Foto: Steven Scholten

Ontdek het nieuwe Buurtspel

Ik ken je: breng je burensamen!

Joannes uit de Amstelstraat is al langere tijd actief in onze wijk. Hij is onder andere betrokken bij de wijktuin, heeft afgelopen zomer een muurschildering in de buurt gemaakt en doet graag mee aan opruimacties.

Tijdens het organiseren van wijkactiviteiten merkt hij dat het af en toe lastig is om in contact te komen met burensamen en hen te betrekken bij de buurt.

Daarom maakt Joannes samen met een aantal andere burensamen een buurtspel: 'Ik ken je: breng je burensamen.' Het spel bestaat uit kaartjes met foto's van mensen en plekken uit de buurt. Het doel van het spel is om de woorden: 'Onze Wijk' te spellen en daarmee zoveel mogelijk punten te verdienen.

Houd je van spelletjes spelen of vind je het leuk om nieuwe mensen en plekken uit de wijk te leren kennen? Kom dan op 24 januari 2026 naar het wijklokaal om een startpakketje gratis op te halen en het spel met ons te spelen!

Wat: Kick-off buurtspel 'Ik ken je: breng je burensamen'

Wanneer: 24 januari 2026 van 15:00 – 16:00

Waar: Wijklokaal, Spui 248a

Meer informatie: www.ikkenje.fun

Prettige feestdagen en een gelukkig nieuwjaar

Aan het einde van het jaar een korte terugblik op 2025. We wensen iedereen die veel tegenspoed heeft ervaren of zelfs een geliefde is verloren veel sterkte bij het verwerken van pijn, angst en verdriet.

In de Rivierenbuurt en Spuikwartier zijn weer veel mensen samen in touw geweest voor een prettige woon- en leefomgeving. Er valt veel op te sommen: het Buurt Preventie Team, de Buurtvaders, de mensen die de vuilcontainers bijhouden, de Wijktuin, de Werkgroepen voor het Central Innovation District en voor het bestrijden van de overlast rondom de Geleenstraat, de vrijwilligers van het WIJKLOKAAL, de redactie en de verspreiders van de WIJKkrant, de deelnemers aan de verschillende schoonmaakacties, de Sociale en Groene eettafels, enzovoorts.

In het afgelopen jaar is door veel vrijwilligers hard gewerkt aan de inrichting van het WIJKLOKAAL, een prachtige voorziening voor de wijkbewoners. Zonder de inzet van de vrijwilligers was het niet gelukt.

Met diverse medewerkers van de gemeente is goed samengewerkt, we krijgen niet altijd onze zin, maar er

is wederzijds respect. Met diverse organisaties in de wijk hebben we kunnen samenwerken, in het bijzonder met WijkZ. Met z'n allen werken we aan een leefbare wijk. Voor de komende tijd wensen we iedereen prettige feestdagen en een gezond en gelukkig 2026.

Jan van Gaalen, namens het bestuur van de Bewonersorganisatie Rivierenbuurt Spuikwartier

Een muis in huis

Kees 't Hart

We hebben dus een muis. Mijn vrouw zegt dat er altijd meer zijn als je er eentje ziet, maar volgens mij is het steeds dezelfde: hij ziet er steeds hetzelfde uit. Grijs lichaam, zwarte pootjes en een zwart neusje. Meestal zien we hem (haar?) wanneer

in de meestal muiskleine gaten. Dat zal ze leren. Denken we. Maar laatst was hij er weer. Toch dezelfde, riep ik. Hij vluchtte onder een van de vele boekenkasten. Moet ik die dan opzijschuiven en de gaten eronder dicht stoppen? Er staan in ons huis overal boekenkasten. Je kunt ook in een stopcontact een ding stoppen, las ik op Google, tegenwoordig AI, waaruit dan voor de muis zeer onaangename geluiden komen. Dan blijven ze liever weg, stond in het wervingsbericht. Wij naar de winkel, gelijk maar twee, plus een paar verlengsnoeren. Duur! Je moet

we televisiekijken. Ik heb het idee dat hij het liefste mee wil kijken omdat hij gezellig dichterbij komt maar als we opstaan

schiet hij razendsnel weg. Het beste is te onderzoeken waarheen hij vlucht en de gaten in de vloer dan dicht te stoppen. Muizenval kan ook maar dat willen we niet. Dus nu zitten overal in de woonkamer papieren zakdoekjes

Muizenval kan ook maar dat willen we niet

ze niet te laag neerzetten en er gaat een lampje branden wanneer je ze in het stopcontact doet. Eindelijk rust, dachten we. Maar een

paar dagen geleden verscheen de muis weer. Rustig om zich heen kijken. Toen we opstonden maakte hij zich uit de voeten. Ik weet zeker dat hij oordopjes op had.

LEEFSTIJLHUB

LEKKER IN JE LIJF, LEKKER IN JE LEVEN

LEEFSTIJLHUB BIEDT JE:

- ✓ Begeleiding die past bij jouw leven.
- ✓ Kleine stappen, groot resultaat.
- ✓ Samen bewegen.

Deelname is gratis.
Vergoed via je zorgverzekering.
Je betaalt geen eigen risico. Bij
jou in de buurt. Aanmelden? Ga in
gesprek met je huisarts.

Meer weten?
Scan de QR-code of ga naar:
www.leefstijlhub.nl/mijnvolgendestap

50 jaar Srefidensi Dey in de Centrale Bibliotheek

Op 25 november kleurde de Centrale Bibliotheek in de warme tinten van Suriname. Precies vijftig jaar eerder, op 25 november 1975, werd Suriname officieel onafhankelijk van Nederland. Sindsdien staat deze dag bekend als Srefidensi Dey: dag van zelfbeschikking. Het is een moment om stil te staan bij de geschiedenis, maar ook bij de toekomst. Een toekomst die voor velen verbonden is met Den Haag, een stad die uitgroeide tot een belangrijk thuis voor de Surinaamse gemeenschap.

50 jaar onafhankelijkheid van Suriname. Een viering in de Centrale Bibliotheek.

Voor deze bijzondere mijlpaal transformeerde de bibliotheek tot een feestelijke ontmoetingsplek vol muziek, cultuur, eten en herinneringen. Bezoekers kwamen in prachtige, kleurrijke traditionele kleding – een levendige weerspiegeling van de rijkdom van de Surinaamse cultuur. Wie de gebruiken even was vergeten, kon terecht bij de workshop traditionele Afro-Surinaamse kleding. Ook Suriman en zijn dochter Sranami waren aanwezig. Met hun vrolijke energie en opvallende outfits gingen ze graag met bezoekers op de foto en zorgden ze voor een feestelijke sfeer.

Inspirerende powervrouwen

Naast alle festiviteiten bood het programma ook ruimte voor verdieping. Presentator Naomi Antonius interviewde een aantal Surinaamse powervrouwen die ieder vanuit hun eigen expertise en ervaring de betekenis van Srefidensi belichtten.

Krofaya Kromant benadrukte het belang van het Sranantongo, een taal die volgens haar niet alleen communiceert maar ook verbindt. Zij ontwikkelde taalcursussen en geeft deze inmiddels ook in de bibliotheek. Dit voorjaar start er opnieuw een reeks. Lilian Callender vertelde over de beginjaren van het onafhankelijke Suriname. Ze deelde herinneringen aan hoop en vernieuwing, maar sprak ook openhartig over de maatschappelijke uitdagingen van nu. Lorraine Berggraaf wees op het belang culturele sensitiviteit en van het

“Om te weten waar je naartoe wilt, moet je het verleden kennen”

kennen van je inheemse roots, je tradities en je taal. Het is belangrijk om deze in ere te houden, ook voor jongeren. Want om te weten waar je naartoe wilt, moet je het verleden kennen.

Verleden en toekomst

De viering van 50 jaar Srefidensi Dey in de Centrale Bibliotheek liet zien hoe levendig, krachtig en veelzijdig de Surinaamse gemeenschap in Den Haag is. Tussen muziek, verhalen, taal en tradities werd niet alleen een verleden herdacht, maar ook juist vooruit gekeken. Vooruit naar een toekomst waarin trots, verbinding en cultuur centraal staan.

Tekst: Marike van Brakel | Foto's: Steven Scholten

Acht eeuwen Haagse stadsontwikkeling

Het ontstaan van de stad beschreven in 'het Haagse stadsbeeld'

Bijna achthonderd jaar geleden begon rondom het Binnenhof de ontwikkeling van de stad Den Haag. In de eeuwen daarna groeide de stad uit tot het Den Haag dat we nu kennen. Over die ontwikkeling gaat het boek *het Haagse stadsbeeld*. Schrijver en buurtgenoot Marcel Teunissen bracht alle kennis over de Haagse cultuurhistorie samen in een toegankelijk en rijk geïllustreerd boek.

De ontwikkeling van de stad werd bepaald door het zand en het veen met hier de stad in 1918 (afbeelding Maarten Reiling)

Binnenhof en Singelgracht

De ontwikkeling van de stad begint met die van het Binnenhof. Het machtscentrum trekt boeren en handelaren aan, die zich in de buurt vestigen. Het bestuurlijke belang van het Binnenhof wordt groter en daarmee ook de omvang van het inmiddels ontstane dorp Die Haghe. Later wordt de Singelgracht aangelegd, de Haagse grachtengordel die de stad bij gebrek aan echte vestingwerken tegen indringers moet beschermen. De Singelgracht en de aansluitende waterwegen drukken in de eeuwen daarna een groot stempel op de ontwikkeling van de stad.

Architectuurhistoricus Teunissen vertelt over de aanleiding voor het boek: "Den Haag kan niet meer uitbreiden, maar moet veel nieuwe woningen bouwen. Het wordt een hele opgave om een mooie stad te blijven. Door met dit boek de stad van nu te verklaren vanuit het verleden kunnen we in de toekomst de goede keuzes maken. Het is een poging om het Haagse DNA vast te leggen. Het beschrijft lang niet alle plekken en gebouwen, maar vooral fenomenen die Den

Haag gevormd hebben."

Zand en veen

Een van die fenomenen is de Haagse ondergrond. Die bestaat uit zand en veen. Gebieden met een zandbodem zijn stevig en liggen hoger. Op het veel slappere en lager gelegen veen is het moeilijk om goede funderingen te maken en de boel droog te houden. Het boek laat zien hoe dat de ontwikkeling van Den Haag heeft beïnvloed. Teunissen: "De chique buurten werden hoog en droog gebouwd op het zand, de arbeidersbuurten kwamen op het veen. Er zijn pogingen gedaan om dat te vermengen, maar dat werd geen succes. De sociale tweedeling die Den Haag zo kenmerkt is dus af te lezen van een kaart van de bodemopbouw."

Net als de andere kaarten in het Haagse stadsbeeld werd die gemaakt door Maarten Reiling, ook een buurtbewoner. Teunissen benadrukt dat het boek het resultaat is van teamwork. "Ik ben niet de enige schrijver. Mijn speciale dank gaat daarom uit naar de redactieleden van de Stichting Publicaties Haags Erfgoed, naar Maarten en ook naar Robert van Lit, oud-conservator van het Haags Historisch Museum."

Stad of dorp

Een ander fenomeen is de vraag of Den Haag nu eigenlijk een stad of een dorp is. Teunissen vertelt: "Het feit dat Den Haag lang geen stadsrechten had, is mede bepalend voor de ontwikkeling van de stad. Zonder stadsrechten mocht je sommige dingen niet, zoals het houden van een paardenmarkt of het brouwen van bier. Den Haag kreeg ook geen vestingwallen of stadsmuren. Voor veel steden belemmerden die de uitbreiding, maar Den Haag had die beperking niet en kon daarom gemakkelijker groeien. Het is trouwens niet zo dat Den Haag nooit stadsrechten had. Lodewijk Napoleon verleende ze in 1806, maar toen had dat eigenlijk alleen nog symbolische waarde."

Spuikwartier en Rivierenbuurt

Het Haagse Stadsbeeld gaat natuurlijk ook over het ontstaan van onze eigen buurt. "In het huidige Spuikwartier is weinig meer te herkennen van het verleden. De buurt ontstond als binnenhaven- en kleinschalig industriegebied.

Het Spuikwartier in 1980, na de sloop en de eerste grootschalige nieuwbouw (foto Haags Gemeentearchief)

Het verval begon toen de havens werden gedempt. Er was veel prostitutie en de buurt veranderde in een sloppenwijk. Na de Tweede Wereldoorlog werd veel gesloopt om plaats te maken voor grootschalige nieuwbouw. Het enige dat nog aan het verleden herinnert zijn de straatnamen en enkele oude panden, zoals aan het Spui.”, aldus Teunissen.

De Rivierenbuurt werd aan het eind van de negentiende eeuw gebouwd, toen Den Haag ook buiten de Singelgracht ging uitbreiden. Zo werden er woningen gebouwd op de plek van ijzerfabriek Enthoven aan de Pletterijkade, die tot dan toe dominant in de buurt aanwezig was. Het laatste kwart van de twintigste eeuw was in Den Haag de periode van stadsvernieuwing. “De Rivierenbuurt kwam pas laat aan de beurt. Omdat de inzichten in stadsvernieuwing in de loop van de tijd waren veranderd, verliep dat in de Rivierenbuurt minder grootschalig. Daardoor is er veel vernieuwd, maar ook veel van de oorspronkelijke buurt bewaard gebleven.”

Natuurinclusief bouwen

Hoe ziet Teunissen het Haagse stadsbeeld over vijftig jaar? “Den Haag staat voor de uitdaging om veel meer mensen te huisvesten zonder te kunnen uitbreiden. In de toekomst bestaat het Haagse stadsbeeld uit meer hoogbouw met goede openbare ruimte. Dat betekent meer groen en daar waar het kan het water terug in de stad. We bouwen meer natuurinclusief, bijvoorbeeld door toepassing van hout en groene gevels. En we richten ons op het hergebruik van bestaande gebouwen. In onze eigen buurt zijn het Wijnhavenkwartier en het oude Casema-gebouw geslaagde voorbeelden. Daar moeten er veel meer van komen.”

Tekst: Bart van Oosterhout

Het Haagse stadsbeeld is verkrijgbaar bij de meeste Haagse boekwinkels en via de website van uitgeverij WBOOKS.

Het oude Casema-gebouw aan het Spaarneplein is een geslaagd voorbeeld van het hergebruik van bestaande gebouwen (foto Dick Valentijn)

Vernieuwing in de Rivierenbuurt op de plek waar de Staatsdrukkerij stond (foto Dick Valentijn)

Lekstraat 49 2515 XA Den Haag
 www.tetterosautobedrijf.nl
 Info@tetterosautobedrijf.nl
 Tel: 070 4061414 Mob: 06 19765102
 Openingstijden: Ma - Vr: 8.00-17.00 Za: 8.30-12.30

! Gratis Leenauto !

In overleg ophalen ook mogelijk

APK :: Onderhoud :: Reparatie :: Airco :: Schadeherstel
 In- en Verkoop Occasions

KOOKSTUDIO THE KITCHEN

OP ZOEK NAAR DE LEUKSTE EN MEEST COMPLETE
KOOKWORKSHOP VOOR JEZELF OF ALS TEAMUITJE?

Dan is **KOOKSTUDIO THE KITCHEN** jouw 'PLACE TO BE'!

Elke workshop die wij geven heeft een eigen thema en menu.

Denk aan **HET MIDDEN OOSTEN**, **ASIAN STREETFOOD** of **DE MEXICAANSE KEUKEN**.
 Kan je niet kiezen? Ga dan voor **DE FOODTRIP AROUND THE WORLD**.

Tijdens de workshop leer je over kooktechnieken, je leert over nieuwe smaken en smaak combinaties, je maakt kennis met nieuwe ingrediënten en leert hoe je als hobbykok de sterren van de hemel kunt koken.

WONEN MET ZORG IN HET HART VAN DE RIVIERENBUURT

In de sfeervolle Rivierenbuurt vindt u ons multiculturele woonzorgcentrum, waar mensen met zowel lichamelijke klachten als dementie met veel aandacht en zorg wonen. Diversiteit staat bij ons centraal, en dat ziet u terug in onze bewoners, medewerkers én in de activiteiten die we regelmatig organiseren. Bij ons draait alles om welzijn en eigen regie. U woont in uw eigen comfortabele appartement. We beschikken over een prachtige tuin waar u kunt ontspannen en genieten van het buitenleven. Onze locatie is 'open': u kunt zich vrij bewegen. De begane grond heeft een echte buurtfunctie. Buurtbewoners zijn overdag van harte welkom in ons gezellige restaurant, bij de koffiehoeke of om deel te nemen aan dagbesteding en activiteiten. Zo creëren we samen een plek waar wonen, zorg en buurtgevoel samenkomen. **Kom gerust eens langs op de C. Plantijnstraat 3.**

Contact Zorgbemiddeling:
 Tel: 070-379 3300

Meet4Music: Gratis workshops voor iedereen waarin we samen muziek maken.

8 december, 26 januari en
 2 februari, 19.00 uur
 Meer info op Koncon.nl/agenda

• • • Koninklijk Conservatorium
 Den Haag

‘We gaan meer naar de scholen toe’

Sinds 1 april dit jaar is Angela Terng de nieuwe directeur van het OPDC (Het Ortho Pedagogisch Didactisch Centrum) in het oude schoolgebouw van de Jan van Nassauschool in de Gouwestraat. Inmiddels voelt zij zich hier al helemaal thuis, en zit zij vol plannen voor de toekomst.

Jeugdhulp

Angela werd geboren in Eindhoven en deed daar ook de middelbare school. Daarna vertrok zij naar Amsterdam voor een studie psychologie. Tijdens een stage bij een school voor speciaal onderwijs kwam zij ook in aanraking met jeugdhulp. Het werken met tieners trok haar zo aan, dat zij uiteindelijk 25 jaar bij deze organisatie is gebleven. De laatste 15 jaar als leidinggevende. Daarnaast werkte zij als ZZP-er als psycholoog waarbij zij scholen hielp met de ondersteuning en begeleiding van jongeren. De regio Amsterdam kende zij dus goed. Toch was zij toe aan een nieuwe richting. Via via hoorde zij dat er een vacature was voor een directeur van het OPDC in Den Haag. Een nieuwe functie en een nieuwe regio vormden een mooie uitdaging.

Veranderingen

Op dit moment verandert er weer veel in het onderwijs. Er wordt gesproken over inclusief onderwijs: dat is een onderwijssysteem waarbij alle kinderen en jongeren, met en zonder beperkingen of speciale behoeften, samen naar een school in de buurt gaan. Voor scholen is dit een uitdaging, omdat zij dan veel verschillende leerlingen moeten ondersteunen. Het OPDC kan de scholen hierbij helpen doordat medewerkers van het OPDC meer naar de scholen toegaan.

Eerst kregen oud-leerlingen van het OPDC nazorg bij terugkeer naar hun oude schoolopleiding, maar nu ligt het zwaartepunt op preventie. De leraren op de scholen kunnen leren omgaan met verschillende groepen leerlingen. Op deze manier kunnen meer leerlingen worden geholpen, en de leerlingen kunnen dan bovendien in hun vertrouwde schoolomgeving blijven. Het OPDC heeft een ambulante team dat scholen ondersteunt bij deze zaken. En op het moment dat een leerling weer terug gaat naar een school, komt er altijd een medewerker van het OPDC mee. Die kan de leerling dan nog wat ondersteuning bieden, maar ook de mentor van de leerling helpen met advies over de manier waarop de leerling het beste ondersteund kan worden.

Aansturen

Angela is blij dat ze met het OPDC deze rol kan vervullen.

De nieuwe directeur van het Ortho Pedagogisch Centrum, Angela Terng.

“Ik krijg van het bestuur de ruimte om op mijn eigen wijze zowel het aansturen van het ambulante team als mijn eigen visie voor de school vorm te geven.” Natuurlijk blijft ook de betrokkenheid bij de Rivierenbuurt, waar haar voorgangers mee begonnen zijn, heel belangrijk. “Ik kijk nu al uit naar de Schoolmade Market van volgend jaar, en hoop dan weer veel wijkbewoners te ontmoeten!”

Tekst: José Mendels | Foto: Steven Scholten

“Ik kijk nu al uit naar de Schoolmade Market van volgend jaar”

Het laatste rondje

Nico liep dagelijks zijn rondje door de buurt: voorzichtig schuifelend, vaak met een hand tegen de gevels en in zijn andere hand zijn stok. "Kijk je uit?!", zei hij dan. Na een ongeluk 14 jaar geleden, waarbij hij hersenletsel had opgelopen, wilde het niet meer zo vlotten. Zo'n rondje kan je in 10 minuten lopen, maar hij kon er rustig een paar uur over doen. En dat deed hij dan toch maar mooi, dag in dag uit, regelmatig zelfs twee keer op een dag. Hij heeft zijn leven lang in de Rivierenbuurt gewoond. Rest in Peace, Nico.

Tekst en foto: Joris Wijsmuller

Spuiplein

Toen de zonnebloemen uitgebloeid waren, zagen de plantenbakken op het vernieuwde Spuiplein er een beetje verlaten uit. Maar de geplande planten en bomen konden vanwege het plantseizoen nog niet meteen in de grond gezet worden. Dat is de afgelopen weken wel gebeurd, en nu nadert de inrichting van het Spuiplein zijn einde. In de twee hoge masten komt nog verlichting, waardoor het Spuiplein beter uitgelicht wordt. De

opknapbeurt van de trappen is het werk voor het Mercurehotel.

Het is de bedoeling dat het Spuiplein gebruikt gaat worden voor allerlei evenementen. In december staat er de Kas van Rouwen en Vieren, een plek waar mensen de weken voor kerst terecht kunnen om stil te staan bij hun verlies.

Tekst: Bernice Willemsen | Foto: Joris Wijsmuller

'Het Spuiplein heeft nu bomen die 's avonds worden uitgelicht

De opknapbeurt van de trappen is het werk voor het Mercurehotel

Fenix Theatermakers

Op 14 november was de première van 'Monster, mijn lieve monster', de nieuwe voorstelling van Fenix Theatermakers over dat monster onder je bed.

Spelers en begeleiders vonden het heerlijk om in Theater De Kunsthut drie keer te mogen spelen voor enthousiast publiek. Buurtgenoten Gerrie, Roel en vrouwengroep de Diva's hielpen met het maken van de monsternkostuums. Het was weer een ontroerend theater en een fijne samenwerking met theatermakers en wijkbewoners.

Voorstelling gemist?

Op donderdag 22 januari (onder voorbehoud) spelen de theatermakers van Fenix deze voorstelling nogmaals bij de tribunetrap in Theater Amare.

Houdt hiervoor de agenda van Amare in de gaten:

<https://www.amare.nl/nl/agenda>

Voor meer informatie over de voorstelling:

www.fenixtheatermakers.nl/agenda

Foto: Tessa Veldhorst/De Schaapjesfabriek.

Een nieuwe voorstelling van Fenix Theatermakers over dat monster onder je bed

Welkom bij Open Amare

Elke dag weer anders

Bij Open Amare is altijd wel iets te doen en beleven. Er is dans, muziek, yoga, kunst en nog veel meer! Gooi je heupen los bij het Danspaleis of zing mee met Gouwe Ouwe, ontdek het talent van morgen bij de lunchconcerten van het Koninklijk Conservatorium of reset je donderdag met de meditatieve en ontspannen bewegingen van Dao Lu. Bijna alle activiteiten zijn gratis. Bekijk de volledige agenda op amare.nl/openamare.

amare

 LANGEZAAL
NVM MAKELAARS

• MERRY •
Christmas
— & —
A HAPPY NEW YEAR!

WIJkrant Rivierenbuurt / Spuikwartier

27e jaargang – nummer 155 – december 2025. Verschijnt in 2025 – 4 keer.

De krant wordt huis aan huis bezorgd in een oplage van 4850.

Redactie

Marieke van Brakel, Hetty Gijzen, José Mendels, Jeroen Topée, Bram van der Weij, Joris Wijsmuller. Fotografie: Steven Scholten, Joris Wijsmuller en Oliver van der Spek
Drukwerk: Smiet Grafisch Totaal BV

Aan deze krant werkten verder mee

Astrid Baks, Jan van Gaalen, Kees 't Hart, Amber Kuckulus, Pooja Marapin, Joanes Martinez, Bart van Oosterhout, Babette Wagenvoort, Bernice Willemsen.

Voor vragen, opmerkingen, inleveren kopij nr. 156 (vóór 13 februari 2026) en/of na-bezorging:

redactie@brs-denhaag.nl

© Auteursrecht redactie De WIJkrant Rivierenbuurt / Spuikwartier

YouTube kanaal voor de videoreportage:

@TussenSpuienspoor

Voor de digitale versie: <https://brs-denhaag.nl>

Advertentietarieven 2026

Doorlopend contract:

hele pagina € 420 per keer

halve pagina € 210 per keer

kwart pagina € 105 per keer

Op incidentele basis:

hele pagina € 525 per keer

halve pagina € 262,50 per keer

kwart pagina € 131,25 per keer

Instellingen en organisaties

Bewonersorganisatie Rivierenbuurt-Spuikwartier

Mailadres: info@brs-denhaag.nl tel: 070 8200187

Kunst en Cultuur Rivierenbuurt:

sites.google.com/view/kunstrivspui/home

WIJKLOKAAL, Spui 248A

Inloop: woensdag 13 – 16 uur, vrijdag 10 – 13 uur, zaterdag

13 - 16 uur Mailadres: wijklokaal@brs-denhaag.nl

Klachten/schademeldingen in de openbare ruimte

www.denhaag.nl of tel: 14070 of MyCleanCity app

Afspraak grofvuil: denhaag.nl/nl/afval/grofvuil

Politie

Geen spoed: 0900-8844

Politie/brandweer/ambulance: 112

Meld misdaad anoniem: 0800-7000

Wijkagenten

Bas Bommezijn (Rivierenbuurt):

Bas.Bommezijn@politie.nl

Fons Lens (Spuikwartier):

fons.lens@politie.nl

Ron de Kooter (Spuikwartier):

ron.de.kooter@politie.nl

Veilig Thuis Haaglanden

Westeinde 128

070 346 97 17

24/7 bereikbaar

de Doc Huisartsen Den Haag

Boomsluiterskade 299; 070 382 47 77 / info@dedoc.nl
buiten kantooruren; 070 346 96 69 (HADOKS)

Haagse Wijk- en Woonzorg: thuiszorg

070 379 50 00, info@hwwzorg.nl

Wijkverpleegkundige Marije Berkel

06 82 010 107 di – do - vrij

Apotheek de Volharding

Boomsluiterskade 299; 070 315 36 36

Kindcentrum O3

Zaanstraat 25; 070 820 01 82

Home (kindcentrumo3.nl)

Wijkz Welzijn

Amber Kuckulus, opbouwwerk

06 24 85 04 57 a.kuckulus@wijkz.nl

Alissa Ramaker, jeugdwerk

06 24 850 743 a.ramaker@wijkz.nl

Iris Zwart, ouderenconsulent

06 23 821 878 i.zwart@wijkz.nl

Tommy Frensch, jeugdwerker

06 10 692 033 t.frensch@wijkz.nl

Servicepunt XL Parada

Van Limburg Stirumstraat 280

Buurtkerk Havenlicht

www.havenlicht.nl

Elke 2e en 4e zondag van de maand 11.30 – 13.00 uur

Zaanstraat 25

Buurtsportcoach

Renée Dekkers

06 14 66 21 26 renee.dekkers@bewegenwerkt.nl

Buurtpreventieteam: bpt-rivierenbuurt@live.nl

Buurtvaders: buurtvadersrs@gmail.com

ACTIVITEITEN AGENDA

Rivierenbuurt/Spuikwartier

Wat is er tussen nu en maart zoal te doen in onze wijk?

DECEMBER

Za 13 t/m Zo 28 dec

Kas Rouwen & Vieren

Een open kas op het Spuiplein om te rouwen, te herdenken en te vieren.

Zo 14 dec 10:00 - 15:00

Familiezondag met diverse

kinderprogramma's

Amare Kunstenplein

Wo 17 dec 19:00 - 23:00

Tango Mooovs met set van orkest

Orquesta Tipica Del Mosa

Amare Kunstenplein

Vrij 19 dec 19.00 – 22.30

De langste nacht

Een avond waarin je jezelf onderdompelt in poëzie, verhalen, muziek en performances die je troost, licht en energie geven.

Bibliotheek Spui. Reserveer je plek via de website *De langste nacht*

JANUARI

Za 10 jan 10.00 – 12.00

MIM Good dad club

Join with your child for a fun craft activity and meet dads from different backgrounds who, just like you, want to share experiences.

Library The Hague Spui. Reservation MIM Good Dad Club

Ma 12, 19 en 26 jan 19.30 – 21.30

Tekenworkshops door voormalig

stadstekenaar Babette Wagenvoort

WIJKLOKAAL, Spui 248A

Inschrijven voor alle drie de avonden via wijklokaal@brs-den Haag.nl

Di 13 jan 19:00 - 21:30

Haagse Open Mic door en voor

songwriters en andere tekst- en

muziekschrijvers

Amare Kunstenplein

Do 22 jan (onder voorbehoud)

Monster, mijn lieve monster door

Fenix theatermakers

Tribunetrap Amare. Hou de agenda van Amare in de gaten voor de actuele informatie.

Za 24 jan 15.00 – 16.00

Ik Ken Je

Presentatie van een buurtspel

www.ikkenje.fun

Wo 28 jan 19:30 - 20:00

Mattias Spee speelt pianostukken

uit de Vuurvogel

Amare Tribunetrap

Vrij 30 jan 19.30 – 21.00

'Hoe duur is de natuur?'

Filmavond georganiseerd door de wijktingroep

WIJKLOKAAL, Spui 248A

Za 31 jan 13.00 – 13.45

Symphonic Seniors

Concert van ouderenorkest

mmv studenten van het Koninklijk

Conservatorium

Tribunetrap Amare

FEBRUARI

Zo 1 feb 12.00 – 17.00

Gluren bij de Buren

Landelijk amateurkunsten festival.

o.a. in het WIJKLOKAAL

Ma 2 feb 19.00 – 20.00

Meet4Music

Toegankelijke workshop waarin we

samen muziek maken

Gratis voor iedereen

Za 7 feb 10.00 - 14.00

Rommelmarkt in O3

Voor meer info:

a.kuckulus@wijkz.nl

Zo 8 feb 15:30 - 17:30

Jazz em Brasse

Brasserie Amare

Do 12 t/m za 14 feb

The Case

Muziekvoorstelling door studenten

Docent Muziek

4e etage Amare

Voor de tijdstippen zie:

www.koncon.nl/agenda

MAART

Wo 4 mrt 18.30 – 20.30

IFTAR

Gezamenlijke maaltijd na

zonsondergang tijdens de Ramadan

Wo 4 mrt 19:00 - 23:00

Social Dance: Forró

Braziliaanse dansavond inclusief

workshop en vrij dansen!

Amare Kunstenplein

Wo 11 mrt 14.00 – 15.00

Voorleespret met Rabarber (4+).

Op woensdagmiddag kun je in een

prachtig prentenboek duiken op de

jeugdafdeling, met een voorlezer van

theaterschool Rabarber.

Bibliotheek Spui. Reserveren niet nodig

Za 21 mrt 11.00 - 13.00

Schoonmaakactie

i.h.k.v. Landelijke Opschoondag

Verzamelen in O3. Voor meer

informatie: a.kuckulus@wijkz.nl

EN VERDER

Elke donderdag 14.00 – 16.00

KompassiePunt.

Bezoek het KompassiePunt en krijg

direct een luisterend oor, praktische

tips en steun voor jouw mentale

gezondheid of voor iemand waarover

je je zorgen maakt. Bibliotheek aan

het Spui, 2e verdieping.